

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nyolcadik tanács)

2019. december 5.*

„Tagállami kötelezettségszegés – 2008/98/EK irányelv – 30. és 33. cikk –
Hulladékgazdálkodási tervek – Baleár-szigetek és Kanári-szigetek autonóm közösségek
(Spanyolország) – Felülvizsgálati kötelezettség – A Bizottság értesítésére vonatkozó kötelezettség –
A szabályszerű felszólítás hiánya – A felszólítás idő előtti elküldése – Elfogadhatatlanság”

A C-642/18. sz. ügyben,

az EUMSZ 258. cikk alapján kötelezettségszegés megállapítása iránt 2018. október 12-én

az **Európai Bizottság** (képviselik: Pardo Quintillán, E. Sanfrutos Cano és F. Thiran, meghatalmazotti minőségben)

felperesnek

a **Spanyol Királyság** (képviseli: L. Aguilera Ruiz, meghatalmazotti minőségben)

alperes ellen

benyújtott keresete tárgyában,

A BÍRÓSÁG (nyolcadik tanács),

tagjai: L. S. Rossi tanácselnök (előadó), J. Malenovský és F. Biltgen bírák,

főtanácsnok: J. Kokott,

hivatalvezető: Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

a főtanácsnok indítványának a 2019. szeptember 5-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Keresetleivelében az Európai Bizottság annak megállapítását kéri a Bíróságtól, hogy a Spanyol Királyság – mivel nem vizsgálta felül a hulladékokról és egyes irányelvek hatályon kívül helyezéséről szóló, 2008. november 19-i 2008/98/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben (HL 2008. L 312., 3. o.) előírt

* Az eljárás nyelve: spanyol.

hulladékgazdálkodási terveket a Baleár-szigetek és a Kanári-szigetek autonóm közösségek tekintetében, és mivel e tervek felülvizsgálatáról hivatalosan nem tájékoztatta a Bizottságot – nem teljesítette az ezen irányelv 30. cikkének (1) bekezdéséből és 33. cikkének (1) bekezdéséből eredő kötelezettségeit.

Jogi háttér

- 2 A 2008/98 irányelv 28. cikkének (1) bekezdése előírja:

„A tagállamok biztosítják, hogy az illetékes hatóságai az 1., 4., 13. és 16. cikknek megfelelően egy vagy több hulladékgazdálkodási tervet készítsenek.

Az említett tervnek önmagában vagy több tervnek együttesen az érintett tagállam földrajzi értelemben vett teljes területét le kell fedniük.”

- 3 Ezen irányelv 30. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a hulladékgazdálkodási terveket és a hulladékmegelőzési programokat legalább hatévente értékeljék és adott esetben módosítsák a 9. és a 11. cikk értelmében.”

- 4 Az említett irányelv 33. cikkének (1) bekezdése a következőképpen szól:

„A tagállamok tájékoztatják a Bizottságot a 28. és 29. cikkben említett, már elfogadott hulladékgazdálkodási tervekről és hulladékmegelőzési programokról és a tervek és a programok valamennyi lényegi módosításáról.”

- 5 A 2008/98 irányelv 40. cikkének (1) bekezdése értelmében ezen irányelv átültetésének határideje 2010. december 12-én, vagyis két évvel annak 2008. december 12-én történő hatálybalépését követően járt le.

A pert megelőző eljárás

- 6 2016. november 18-án a Bizottság felszólító levelet küldött a Spanyol Királyságnak, amelyben kifejtette, hogy mivel az nem fogadta el vagy vizsgálta felül az Aragónia, a Baleár-szigetek, a Kanári-szigetek, Kantábria, Kasztília-La Mancha, Katalónia, Extremadura, Galícia, La Rioja, Madrid, Murcia és Navarra autonóm közösségek, valamint Ceuta autonóm város hulladékgazdálkodási terveit, és következésképpen e tervekről nem tájékoztatta a Bizottságot, megsértette a 2008/98 irányelv 28. cikkének (1) bekezdését, 30. cikkének (1) bekezdését és 33. cikkének (1) bekezdését.
- 7 A Spanyol Királyság a 2017. január 18-i levelében válaszolt ez utóbbi felszólító levélre.
- 8 2017. július 14-én a Bizottság indokolással ellátott véleményt adott ki, amelyben arra a következtetésre jutott, hogy a Spanyol Királyság az Aragónia, a Baleár-szigetek, a Kanári-szigetek és Madrid autonóm közösségek, valamint Ceuta autonóm város tekintetében továbbra sem teljesítette a 2008/98 irányelvből eredő kötelezettségeit, és felhívta e tagállamot arra, hogy ezen indokolással ellátott vélemény kézhezvételétől számított két hónapon belül, vagyis 2017. szeptember 14-ig fogadja el a szükséges intézkedéseket.
- 9 A Spanyol Királyság a 2017. szeptember 14-i, valamint a 2018. január 17-i, május 18-i, május 23-i és június 6-i levelében válaszolt az említett indokolással ellátott véleményre.
- 10 A Bizottság, mivel úgy vélte, hogy a Spanyol Királyság még nem tette meg az ahhoz szükséges intézkedéseket, hogy megfeleljen a 2008/98 irányelvből eredő kötelezettségeinek, 2018. október 12-én úgy határozott, hogy megindítja a kötelezettségszegés megállapítása iránti jelen keresetet.

A Bíróság előtti eljárás

- 11 Keresetlevelében a Bizottság azt állította, hogy a Spanyol Királyság, mivel nem fogadta el vagy nem vizsgálta felül az Aragónia, a Baleár-szigetek, a Kanári-szigetek és Madrid autonóm közösségeknek, valamint Ceuta autonóm városnak a hulladékgazdálkodási terveit, és következésképpen azokról nem értesítette a Bizottságot, nem teljesítette a 2008/98 irányelv 28. cikkének (1) bekezdéséből, 30. cikkének (1) bekezdéséből és 33. cikkének (1) bekezdéséből eredő kötelezettségeit.
- 12 Figyelembe véve a Spanyol Királyság által az ellenkérelmében közölt információkat, amelyek lényegében az Aragónia és Madrid autonóm közösségek, valamint Ceuta autonóm város új hulladékgazdálkodási terveinek a 2018-ban történő elfogadására és továbbítására vonatkoztak, a Bizottság úgy határozott, hogy ezen autonóm közösségekre és ezen autonóm városra vonatkozó részben eláll a kötelezettségszegés megállapítása iránti keresetétől. Ezenkívül a Baleár-szigetek és a Kanári-szigetek autonóm közösséget illetően a Bizottság úgy határozott, hogy visszavonja azon kifogást, amely e két autonóm közösség hulladékgazdálkodási tervei elfogadásának az elmaradására vonatkozott, vagyis a 2008/98 irányelv 28. cikke (1) bekezdésének a megsértésére alapított kifogást, mivel a Spanyol Királyság közölte az ezen irányelv hatálybalépése előtt elfogadott e terveket.
- 13 A Bizottság így a kötelezettségszegés megállapítása iránti keresetének tárgyát kizárólag a Baleár-szigetek és a Kanári-szigetek autonóm közösségek tekintetében a hulladékgazdálkodási tervek 2008/98 irányelv 30. cikkének (1) bekezdésében előírt felülvizsgálatára és ezen irányelv 33. cikkének (1) bekezdésében előírt értesítésre vonatkozó kötelezettségek megsértésével kapcsolatos kifogásokra korlátozta.

A felek kérelmei

- 14 A Bizottság azt kéri, hogy a Bíróság:
- állapítsa meg, hogy a Spanyol Királyság, mivel a Baleár-szigetek és a Kanári-szigetek autonóm közösségek tekintetében nem vizsgálta felül a 2008/98 irányelvben előírt hulladékgazdálkodási terveket, nem teljesítette ezen irányelv 30. cikkének (1) bekezdéséből eredő kötelezettségeit;
 - állapítsa meg, hogy a Spanyol Királyság, mivel a Baleár-szigetek és a Kanári-szigetek autonóm közösségek tekintetében hivatalosan nem tájékoztatta a Bizottságot a hulladékgazdálkodási tervek felülvizsgálatáról, nem teljesítette az említett irányelv 33. cikkének (1) bekezdéséből eredő kötelezettségeit; és
 - a Spanyol Királyságot kötelezze a költségek viselésére.
- 15 A Spanyol Királyság azt kéri, hogy a Bíróság:
- utasítsa el a keresetet, és
 - a Bizottságot kötelezze a költségek viselésére.

A kereset elfogadhatóságáról

- 16 Emlékeztetni kell arra, hogy az EUMSZ 258. cikk első bekezdésében meghatározott, pert megelőző eljárás célja, hogy az érintett tagállam eleget tehessen az uniós jogból eredő kötelezettségeinek, illetve hogy a Bizottság által megfogalmazott kifogások ellen védekezésül felhozott jogalapjait hatékonyan érvényesítse. Ezen eljárás szabályszerűsége tehát az EUM-Szerződés által megkívánt, a szóban forgó tagállam jogai védelmének a biztosítására irányuló alapvető biztosíték. Csak e biztosíték tiszteletben tartása esetén teszi lehetővé a Bíróság számára az előtte folyamatban lévő kontradiktórius eljárás annak

eldöntését, hogy a tagállam valóban megszegte-e azokat a kötelezettségeket, amelyeknek a megsértésére a Bizottság hivatkozik. Különösen, a felszólító levél célja a pert megelőző eljárásban az, hogy a jogvita tárgyát körülhatárolja, és az észrevételeinek megtételére felszólított tagállam számára megjelölje a védekezésének előkészítéséhez szükséges elemeket (lásd ebben az értelemben: 2003. június 5-i Bizottság kontra Olaszország ítélet, C-145/01, EU:C:2003:324, 17. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 17 Hasonlóképpen, a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint a felszólító levél EUMSZ 258. cikk első bekezdése szerinti kibocsátása előzetesen feltételezi, hogy a Bizottság érvényesen hivatkozhat az érintett tagállamot terhelő kötelezettség megszegésére (lásd ebben az értelemben különösen: 2001. február 15-i Bizottság kontra Franciaország ítélet, C-230/99, EU:C:2001:100, 32. pont; 2005. október 27-i Bizottság kontra Luxemburg ítélet, C-23/05, EU:C:2005:660, 7. pont).
- 18 Ebből következik, hogy az EUMSZ 258. cikk első bekezdésében előírt eljárás pert megelőző szakaszának megnyitása szükségszerűen akkor is érinti a tagállami kötelezettségszegést megállapító eljárás szabályszerűségét, ha a Bizottság nem hivatkozhat érvényesen az érintett tagállamot terhelő kötelezettség megszegésére.
- 19 Egyébiránt az EUMSZ 258. cikk követelményeinek megfelelő felszólítás hiánya eljárásgátló okok fennállása miatti elfogadhatatlansághoz vezet, amelyet a Bíróság hivatalból bármikor vizsgálhat (lásd ebben az értelemben: 2000. szeptember 13-i Bizottság kontra Hollandia végzés, C-341/97, EU:C:2000:434, 21. pont; 2005. október 27-i Bizottság kontra Luxemburg ítélet, C-23/05, EU:C:2005:660, 5. és 7. pont).
- 20 A jelen ügyben, amint a főtanácsnok az indítványának 17–19. pontjában lényegében megjegyezte, a Bizottság a Spanyol Királyságnak címzett 2016. november 18-i felszólító levelében azt írta fel a tagállamnak, hogy nem teljesített a 2008/98 irányelvben előírt bizonyos olyan kötelezettségeket, amelyekre ezen a napon még nem lehetett hivatkozni.
- 21 Először is, amint a válaszból kitűnik, a Bizottság ezen irányelv 30. cikkének (1) bekezdését, amely előírja, hogy a tagállamok gondoskodnak arról, hogy a hulladékgazdálkodási terveket legalább hatévente értékeljék és adott esetben felülvizsgálják, úgy értelmezte, hogy az a tagállamok számára azt írja elő, hogy e terveket az említett irányelv hatálybalépésének napjától számított hat éven belül, azaz 2008. december 12-től vizsgálják felül.
- 22 A Baleár-szigetek és a Kanári-szigetek autonóm közösségek által elfogadott hulladékgazdálkodási tervek értékelésének és adott esetben felülvizsgálatának 2008/98 irányelv 30. cikkének (1) bekezdésében előírt kötelezettsége azonban – amint ezen irányelv 40. cikkének (1) bekezdéséből következik – csak az említett irányelv átültetésére nyitva álló határidő lejártakor, vagyis 2010. december 12-től keletkezhetett.
- 23 Következésképpen a tagállamok számára a 2008/98 irányelv 30. cikkének (1) bekezdésében az e cikkben előírt kötelezettségek teljesítésére nyitva álló határidő csak hat évvel az ezen irányelv átültetésére nyitva álló határidő lejártát követően, azaz 2016. december 12-én járt le.
- 24 A Bizottság így idő előtt indította meg az EUMSZ 258. cikk szerinti eljárás pert megelőző szakaszát azáltal, hogy a Spanyol Királyságot 2016. november 18-án felszólította az említett irányelv 30. cikkének (1) bekezdésében előírt kötelezettség állítólagos megsértésének megszüntetésére.
- 25 Mivel az a kötelezettség, amelynek nemteljesítésére a Bizottság hivatkozik, csak azon időpontot követően keletkezett, amikor a felszólító levelet elküldték, a Bizottság nem hivatkozhatott érvényesen az említett 30. cikk (1) bekezdésében előírt kötelezettség megszegésére.

- 26 Ennek ellenkezőjének az elismerése végeredményben veszélyeztetné a jogbiztonság követelményét, amely valamennyi olyan eljárás szerves része, amely peres eljárássá válhat (lásd analógia útján: 2001. február 15-i Bizottság kontra Franciaország ítélet, C-230/99, EU:C:2001:100, 34. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 27 Másodszor, ugyanez vonatkozik a 2008/98 irányelv 33. cikkének (1) bekezdése értelmében vett, a hulladékgazdálkodási tervek valamennyi jelentős felülvizsgálatával kapcsolatos értesítési kötelezettség állítólagos megsértésére is.
- 28 Mivel ugyanis ezen értesítési kötelezettség kiegészítő jellegű e tervek felülvizsgálatának kötelezettségéhez képest, csak az értékelési eljárásnak és az említett tervek esetleges felülvizsgálatának a befejezését követően van lehetőség a felülvizsgálat terjedelmének értékelésére, és adott esetben annak megállapítására, hogy valamely tagállam nem teljesítette ezen irányelv 33. cikkének (1) bekezdésében előírt értesítési kötelezettséget.
- 29 Ebből következik, hogy a Bizottság a 2008/98 irányelv 30. cikkének (1) bekezdésében előírt hat éves határidő lejártá, azaz 2016. december 12-e előtt nem hivatkozhat érvényesen az ezen irányelv 33. cikkének (1) bekezdése szerinti értesítési kötelezettség nemteljesítésére.
- 30 A fenti megfontolások összességére tekintettel a Bizottság kötelezettségzegés megállapítása iránti keresetét mint elfogadhatatlant el kell utasítani.

A költségekről

- 31 A Bíróság eljárási szabályzata 138. cikkének (1) bekezdése alapján a Bíróság a peres felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. A Bizottságot, mivel az általa benyújtott kereset elfogadhatatlan, a Spanyol Királyság kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nyolcadik tanács) a következőképpen határozott:

- 1) A Bíróság a keresetet mint elfogadhatatlant elutasítja.**
- 2) A Bíróság az Európai Bizottságot kötelezi a költségek viselésére.**

Aláírások